

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2494/2017
06.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ранко Рацковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Богдан Варгаш, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2778/17 од 24.08.2017. године, у седници одржаној 06.06.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2778/17 од 24.08.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 810/2013 од 20.10.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев, којим је тужилац тражио да суд обавезе туженог да исплати тужиоцу износ од 130.175 евра са законском затезном каматом и то на износ од 84.175 евра, почев од 15.07.2005. године до исплате, 25.000 евра почев од 29.07.2005. године до исплате и 21.000 евра почев од 27.08.2005. године до исплате, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 434.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2778/17 од 24.08.2017. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао законитост правноснажне другостепене пресуде, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог, у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је био законски заступник, оснивач и власник Привредног друштва ВВ, Запослени у овом привредном друштву су имали могућност да учествују у куповини аутобуса на основу уговора о купопродаји које су 12.07.2015. године закључила привредна друштва ГГ, ..., као купац, ДД, ..., као продавац и ВВ, ..., као корисник, а предмет сваког од ових уговора је аутобус марке "...", типа "...", које продавац, као произвођач, продаје купцу које исте даје на лизинг кориснику –ВВ У циљу реализације наведеног уговора законски заступник привредног друштва - тужени у овој парници је примио новац од ЂЂ и ЕЕ, о чему је сачињена и потврда 15.07.2005. године, у којој је наведено да ЂЂ предаје износ од 100.000 евра на име куповине на лизинг 4 аутобуса, ЕЕ износ од 25.000 евра на име куповине на лизинг једног аутобуса, а тужилац износ од 21.000 евра на име ПДВ, те да новац предају привредном друштву ВВ, с тим што је уплаћен на рачун туженог у ... banci који је овај новчани износ са свог личног рачуна одмах уплатио на рачун привредног друштва. Наиме, туженом је за рачун привредног друштва ВВ уплаћен новчани износ од 146.000 евра за куповину 5 аутобуса марке "...", типа ..., на лизинг и то по 25.000 евра за сваки аутобус и 21.000 евра на име ПДВ. Уговором о цесији од 03.12.2013. године, ЂЂ и ЕЕ су тужиоцу пренели своја потраживања која имају према наведеном привредном друштву и то ЂЂ у износу од 84.175 евра, а ЕЕ у износу од 25.000 евра. Како уговори о купопродаји аутобуса нису извршени у предвиђеном року, привредна друштва ГГ је дописом од 13.12.2005. године обавестило привредно друштво ДД да раскида наведене уговоре о купопродаји аутобуса са захтевом да привредно друштво ДД изврши повраћај аванса у износу од 462.600 евра. У парничном поступку пред Привредним судом у Београду 17.02.2011. године закључено је поравнање између привредног друштва ВВ ... и привредног друштва ГГ ..., којим се привредно друштво ГГ ..., обавезало да изврши повраћај уплаћеног учешћа по уговору о лизингу, у износу од 200.000 евра у динарској противвредности, привредном друштву ВВ Дана 18.02.2011. године, привредно друштво ГГ ... је на рачун привредног друштва ВВ ... уплатило износ од 20.761.820,00 динара, а тужиоцу нису враћена новчана средства која су уплаћена привредном друштву ВВ ... за куповину пет аутобуса. Привредно друштво ВВ ... избрисано је из Регистра привредних субјеката након отварања поступка стечаја, а пре подношења тужбе суду у овој парници. Пресудом Првог основног суда у Београду К 3926/10 од 30.11.2011. године одбијена је оптужба према окривљеном ББ, туженом у овој парници, да је извршио кривично дело преваре из члана 208. став 4., у вези става 1. Кривичног законика.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одлуку о спору у парници засновали на правном схватању да су ЂЂ, ЕЕ и тужилац предали укупно 146.000 евра туженом, који је поступао у својству законског заступника, власника и оснивача привредног друштва ВВ ..., а сврха овог правног односа је куповина аутобуса који ће се користити за обављање делатности привредног друштва ВВ ..., из чега произлази да тужени није био странка у правном послу, па се и не налази у материјално-правном односу са тужиоцем у овој парници.

Неосновани су наводи ревизије којима се оспорава схватање судова о недостатку пасивне легитимације туженог.

Имајући у виду утврђене чињенице произлази да је правни однос улагача тужиоца, ЂЂ и ЕЕ заснован са привредним друштвом ВВ ..., на основу усменог договора о пословној сарадњи која подразумева новчано улагање ради куповине пет аутобуса и учешће у добити наведеног привредног друштва. Правне радње које је тужени предузимао не излазе из оквира законских овлашћења које има као заступник правног лица, па правне послове које је закључио у име заступаног лица и у границама својих овлашћења обавезују непосредно заступаног и другу уговорну страну, сагласно члану 85. Закона о облигационим односима.

Потврда од 15.07.2005. године садржи потписе улагача и туженог, као и печат привредног друштва ВВ Усмени договор тужиоца и осталих улагача и туженог по својој правној природи представља уговор о међусобној пословној сарадњи, која подразумева куповину пет аутобуса ради њиховог укључивања у линијски превоз и учешће у оствареној добити привредног друштва. Стране у уређењу облигационог односа су слободне и ово диспозитивно овлашћење не може бити предмет оцене у судском поступку све док је њихова аутономија воље у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја, сагласно члану 10. Закона о облигационим односима.

Из утврђеног чињеничног стања не произлази да правни однос правног лица – привредног друштва ВВ ... и тужиоца, има дејство према туженом, као законском заступнику, власнику и оснивачу привредног друштва у смислу стварања обавезе формулисане тужбеним захтевом.

Према одредби члана 15. став 1. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС" бр. 125/04), прописано је да, између осталих, чланови друштва са ограниченом одговорношћу могу према трећим лицима лично одговарати за обавезе друштва ако злоупотребе привредно друштво за незаконите или преварне циљеве или ако са имовином привредног друштва располажу као са сопственом имовином као да привредно друштво као правно лице не постоји.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да успостављени пословни и облигациони однос између тужиоца и привредног друштва чији је законски

заступник, оснивач и власник тужени, није могао створити код тужиоца привид привредног и правног идентитета туженог са привредним друштвом, јер злоупотреба привредног друштва, односно пробијање правне личности подразумева чињење преварне радње која мора бити доказана, а терет доказивања пробоја правне личности лежи на тужиоцу, који у конкретном случају није суду презентовао адекватне доказе на ове околности, у смислу члана 231. став 2. ЗПП. Наиме, супротно тврдњи тужиоца да је у међусобном правном односу тужени злоупотребио привредно друштво, из правноснажне пресуде Првог основног суда у Београду К 3926/10 од 30.11.2011. године не произлази да је тужени учинио кривично дело преваре из члана 208. став 4., у вези става 1. Кривичног законика (ослобођен је оптужбе). Имајући то у виду, правилно су судови применили материјално право када су закључили да у конкретном случају нема правног основа за примену института пробијање правне личности и одговорности туженог према повериоцу привредног друштва – тужиоцу. С тим у вези, нема правног основа за одступање од правног принципа одређеног чланом 104. став 3. Закона о привредним друштвима да члан друштва са ограниченом одговорношћу не одговара за обавезе друштва, осим до износа унетог улога у имовину друштва.

У поступку поводом ревизије расправљају се правна, а не чињенична питања, па се у ревизији, у смислу члана 407. став 1. ЗПП, не може оспоравати утврђено чињенично стање, а што тужени у ревизији чини, јер такав ревизијски навод није дозвољен, сагласно члану 407. став 2. наведеног закона.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић